

NÁVRH ŠKOLITELKY NA PŘIPUŠTĚNÍ K OBHAJOBĚ DOKTORSKÉ DISERTAČNÍ PRÁCE

Mgr. Jitka Nešporová: Překladatel Ludvík Kundera

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav translatologie, obor: translatologie, 2014

Paní Mgr. Jitka Nešporová roz. Kolářová zahájila doktorandské studium v studijním programu filologie, v oboru translatologie (forma studia: původně prezenční, od roku 2010 kombinované) na Filozofické fakultě Karlovy Univerzity 2. října 2006. V letech 2007-2010 úspěšně složila předepsané zkoušky z předmětů: filozofie (28. 8. 2007), aplikovaná lingvistika (14. 9. 2007), anglický jazyk (30. 9. 2009), metodologie translatologie (18. 9. 2009), teorie a didaktika překladu (21.9.2009). 26. května 2010 s úspěchem absolvovala státní doktorskou zkoušku.

Doktorandka má překladatelskou a redakční praxi (v nakladatelstvích Odeon, Prostor a Mladá fronta), její publikační činnost zahrnuje pět knižních překladů. Současnou německou literaturu sledovala i formou časopiseckých recenzí, pravidelně publikuje články v Literárních novinách a na internetových stránkách iLiteratura.cz. Spolupracovala na grantovém projektu GAČR „Postavení literárního překladu v české společnosti po roce 1945“. S příspěvky se zúčastnila konferencí v Praze, Mnichově a v Hradci Králové. Na studijních pobytech byla v SRN, ve Švýcarsku a v Kanadě.

V doktorské disertaci s titulem *Překladatel Ludvík Kundera* se zaměřila na osobnost a překladatelské dílo Ludvíka Kundery (1920-2010), významného zprostředkovatele mezi českou a německou kulturou a překladatele z němčiny, který se zasloužil rovněž o propagaci české literatury v německy mluvících zemích. Teoretické východisko jí poskytly práce Anthonyho Pyma, Kathariny Reissové a dalších teoretiků překladu.

Po úvodní kapitole, charakterizující metody a cíle práce, následuje nástin životopisu L. Kundery na pozadí historických a politických okolností, které směřodratně ovlivňovaly jeho profesní postavení a literární činnost (kap. 2). Protože Kundera je i českým básníkem a dramatikem, přičemž jeho původní tvorba má poměrně úzký vztah k jeho činnosti překladatelské, věnuje pozornost i Kunderově místu v rámci české literatury (kap. 3). I když Kundera tlumočil poezii i z jiných jazyků (často pomocí podstročnicků), těžiště jeho překladatelské tvorby bezpochyby spočívá v překladech z němčiny. V souhrnné kapitole (kap. 4) jsou Kunderovy překlady z německého jazyka zachyceny podle žánrů i podle jmen jednotlivých autorů, jimž věnoval pozornost. Protože některé dílčí oblasti jeho překladatelské tvorby již byly předmětem kvalifikačních prací diplomových a doktorských – i autorka disertace věnovala svou diplomovou práci Kunderovým překladům děl Bertolta Brechta a obdobně byly zpracovány i jeho překlady Georga Trakla a R. M. Rilka – soustřeďuje se předložená disertační práce na představení a analýzu překladů románu Alfreda Kubina *Země snivců* (orig. *Die andere Seite*) a básní Hanse Arpa a Petera Huchela. V těchto kapitolách (kap. 5, 6, 7) je těžiště práce. Autorka mapuje osobní kontakty L. Kundery s autory originálů, okolnosti vydání Kunderových překladů i jejich ohlas a recepci u české literární kritiky a v českém tisku vůbec. V rámci těchto kapitol provádí translatologickou analýzu textů, popř. i srovnání různých překladových verzí (románu A. Kubina) a různých překladů básní Hanse Arpa (od L. Kundery a Aleše Nováka). Závěry, k nimž dospívá, uvádí do souvislostí s dřívějšími poznatky recenzentů a kritiků překladů L. Kundery (Radka Malého, Jiřího Stromšíka, Jiřího Munzara aj.). Zvláštní kapitola (kap. 8) mapuje činnost L. Kundery jako propagátora a zprostředkovatele české literatury, především poezie, v německy mluvících zemích. Podrobně popisuje okolnosti vzniku a strukturu čtyř antologií české poezie, které Kundera v letech 1964-2006 uspořádal a na nichž se překladatelsky podílel. Uvádí i německé překlady Kunderovy vlastní poezie, ale i prózy, eseje a výtvarných prací, publikované v SRN a v Rakousku. V závěrečné části práce doktorandka shrnuje své poznatky.

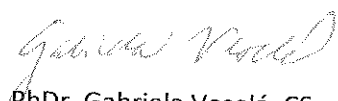
Autorka disertace pracovala s materiály z archivů ve Spolkové republice Německo (především v Akademii umění v Berlíně, archivu Bertolta Brechta, v Německém literárním archivu v Marbachu,

Kubinově archivu v Mnichově, s pozůstalostí Hanse Arpa a s archivem Petera Huchela, zejména však i s dosud neuspořádanou pozůstalostí Ludvíka Kundery, která je v majetku dědiců. Práci doplnila přílohou, obsahující i některé z těchto archivních materiálů. Disertační práce zahrnuje též obsáhlý seznam primární a sekundární literatury a elektronických zdrojů.

Práce je přínosná pro poznání dějin českého překladu a může působit podnětně i pro bohemisty.

Paní Mgr. Jitka Nešporová splnila všechny předepsané podmínky, a proto doporučuji, aby byla připuštěna k obhajobě doktorské disertační práce.

V Praze 12. února 2014

Doc. PhDr. Gabriela Veselá, CSc., školitelka